

nírozások egyenlítették ki. Ezeknek „köszönhető”, hogy a római kor rétegei több helyen teljesen vagy részben elpusztultak. A régészeti jelenségek a 14868/24. T, illetve ettől kissé Ny-ra, a jelenlegi munkákkal nem bolygatott telekrészen összpontosultak. A Szépvölgyi út mellett álló, meglévő épületet É felé bővítették, ennek alapozási munkái során, az alapozási terület ÉNy-i részében figyelhattunk meg római kori rétegeket és jelenségeket. Az építkezést leállítva elvégeztük a teljes feltárást. A római kori felszín erősen emelkedett É-ÉNy-i irányban. A megfigyelt domb egyben a település szélét is jelenti. A domb É-i része a középkor és újkor folyamán erősen lepusztult, a római kor maradványai is elpusztultak. A megmaradt felületen a Kr. u. 2. század végére–3. századra datálható épületek falmaradványait bontottuk ki, az épületek alaprajzát azonban nem tudtuk megfigyelni. A DK felé eső domboldalon jelentős mennyiségű kerámiát, köztük nagyszámú terra sigillata töredéket bontottunk ki. Az épületfalak mellett egy körülhatárolt helyen szabályosan kupacba rakott, tegulára helyezett imbrexek halmát találtuk. Az épületektől K-re kör alakú, kővel és agyagtéglákkal kirakott kemencéket tártunk fel. Az objektumok ipari tevékenységre engedtek következtetni, ezt alátámasztó, vagy a tevékenységet pontosító kislelet azonban nem került elő.

FACSÁDY ANNAMÁRIA

58. Budapest, III. Szépvölgyi út 49–61.

Á

A 16133/12 helyrajzi számú egyesített telek területén lakóparkot kívántak létesíteni.

A tervezett hét épület területén próbaásatást végeztünk, a teljes felületű feltárást szükségességét eldöntendő. A telek DNy-i, Szépvölgyi út felőli oldala nagyobb részt a természetes Szépvölgyi-árok betöltődött medrében helyezkedik el. Az építési terület jelentősebb része az egykori Holzpach-féle téglagyár és agyagbánya feltöltött bányagödörében található. Az említett ipari tevékenység miatt a terület jelentős része nagy mélységig bolygatott volt, a régészeti rétegek elpusztultak, így többnyire a kiscelli agyag szürke tömbjeit találtuk meg.

A terület DNy-i részén átlag 4 m vastag 19–20. századi feltöltés alatt a Szépvölgyi-árok medrének É-i szélét azonosíthattuk. A fekete humuszos, agyagos feltöltődésben az árok tengelyével párhuzamosan, egymás alatt átlag elhelyezkedő kőszárvokat dokumentáltunk, amelyekben Árpád-kori cserepek voltak. A kőszárvokat a Szépvölgyi-árok területén korábban végzett kutatásaink alapján mezőgazdasági művelés során kialakított parcellák széleinek véljük.

Ásatásunk a vidéken feltételezett majorságok művelési területeinek arculatára világított rá.

Az ásatáson részt vett Havas Zoltán régészhallgató.

KÁRPÁTI ZOLTÁN

59. Budapest, IV. M0 autótűt M5–M1 közötti szakasza

Kö, I

2001. március és április hónapokban a Nemzeti Autópálya Rt. megbízásából terepbejárást végeztünk az M0 autótűt M5–M1 autópályák közti, 31 km hosszúságú szakaszon. A terepbejárásra a meglévő autótűt nyomvonalának bővítése, illetve az 51-es út és az M5 autópálya közötti új nyomvonalszakasz tervezése miatt volt szükség.

A Duna-parton, a Vízművek területén 400×140 m kiterjedésű, bolygatott lelőhelyet (M0 BP 011 sz. lh.) találtunk.

A Mogyoródi-pataktól Ny-ra egy 360×400 m kiterjedésű, valószínűleg középkori település nyomait találtuk (M0 BP 012 sz. lh.).

Munkatársak: Terei György, Endródi Anna, Horváth M. Attila, Szilas Gábor, Reményi László, Horváth L. András, Kovács Eszter, Magyar Károly, Lassányi Gábor, Kárpáti Zoltán, Busi György, Zsidi Paula.

BENCZE ZOLTÁN

60. Budapest, XVI–XVII. kerület

Ő, U, R, B, V, Sza, LT, Á, Kk

2001. április 2. és 25. között bejártuk az M0 autópálya nyomvonalát a 31. sz. főút és az M3 autópálya közti szakaszon. A bejárt terület az autópálya középtengelyétől számított 200–200 m. Ezen a szakaszon hozzávetőleg 213 m² volt erdő, tehát teljesen járhatatlan. Egyedül a 6. sz. lelőhelyet sikerült teljesen lehatárolni.

Az autópályának ezen a szakaszán 12 lelőhelyet találtunk, melyeken őskori, újkőkori, rézkori, bronzkori, kora vaskori, szarmata, kelta, Árpád-kori és késő középkori településnyomokat illetve szórvány leleteket találtunk. Közülük a 3., 7., 9. és 10. számmal jelölt helyszínek földrajzi elhelyezkedése nagyobb kiterjedésű lelőhely meglétét valószínűsíti, ezeknél próbaásatás szükséges.

A leletek a váci Tragor Ignác Múzeumba kerültek.

Munkatársak: Kővári Klára, Kulcsár Valéria.

TARI EDIT

61. Budapest, XVII. Kis Károshíd utca

B

2001. szeptember 21. és 25. között átjátszótorony építését megelőző feltárást végeztünk a (hrs. 138580/1) telken.

Kutatási területünk a torony 6,5×6,5 m-es alapterületére terjedt ki. A meglehetősen vastag, csaknem 2,5 m-es feltöltés elbontása után a DK-i sarkában egy ÉK–DNy irányban futó, 1 m széles, 38 cm mély, teknős aljú, É-i oldalán padkás kiképzésű árokszakszt találtunk, melynek betöltéséből kevés késő bronzkori cserepet gyűjtöttünk. Az árok minden valószínűség szerint össze-

függhet a szelvényünktől alig 100 m-re É-ra, dr. Nagy Margit által a 80-as években feltárt lelőhellyel.

SZILAS GÁBOR

62. Budapest, XVII. Pesti út 5-7.

N

2001. január 8-9-én a Budapesti Történeti Múzeum Ős- és Népvándorláskori Osztálya a fenti cím alatti telek-együttesen (hrs. 120966/2, 120966/3, 120966/4, 120966/5, 120966/7, 120966/8, 120966/13, 120966/14, 120966/17.) végzett megelőző régészeti feltárást a beruházó megbízásából.

A több mint 6 hektáros területről ez idáig nem ismertünk régészeti leleteket; tekintettel azonban a földmunkával érintett terület nagyságára, valamint a Rákospatak relatív közelségére, indokoltnak éreztük egy szondázó feltárást elvégzését.

Munkánk során hat ÉK-DNy-i, illetve ÉNy-DK-i 10 m, illetve 5 m széles és változó hosszúságú szondát nyitottunk. Ezek közül a legnyugatibb kutatóárokban, és annak Ny-i bővítésében két késő népvándorlás kori körárkot tártunk fel, melyek közül az egyiket kettős gyűrű alkotott. Bejáratuk K-i irányból volt, belső területükön objektumot nem találtunk. Az árkok betöltéséből gazdag kerámia-, állatcsont-, valamint kőanyag látott napvilágot.

SZILAS GÁBOR

63. Budapest, XVII. Rákospatak, Csékút utca Ő, Szk, LT, Sza, Á

A Csékút u. és Pesti út sarkán elhelyezkedő, nagy kiterjedésű telken (hrs. 137615/18, 137617/2) a Rákos Teniszkлуб építését megelőzően végeztünk feltárást. A területen három szelvényt jelöltünk ki. A tenispályák és a parkoló alatti részen két kisebb kutatószondát nyitottunk. Ezek kiásásakor kiderült, hogy a minimális humuszréteg alatt 1,8-2,2 m mélységű, újkori törmelékes feltöltés húzódik. Mivel ezeken a területeken a földmunkák nem érintették a régészeti leleteket is tartalmazó altalajt, érdemi munkát csupán a klubépület alatti, alig több mint 500 m²-nyi területen végeztünk.

Mint a környékbeliektől megtudtuk, a szomszédos lakótelep építéskor lebontott házak romjaival töltötték fel a közeli Rákospatak mély fekvésű, vizenyős partját. Az átlagosan 2 m mélységű törmeléktereg alatt sötét, iszapos áradásos felület húzódott, amelynek mélyítése során folyamatosan kerültek elő régészeti leletek. Az áradmányos réteg eltávolítása után, az egyenetlen felszínű altalajban összesen 69 objektum került elő. Az árkok és a felületen egyelőre értelmezhetetlen rendszerű cölöplyukak mellett, szokványos gödrök is előkerültek. A területen több, egymásba folyó nagyobb objektum is volt, amelyekben tárolóedények töredékei, szövészéknehezékek és salakmaradványok utaltak az eredeti funkcióra. Maguk az objektumok meglehetősen se-

kélyek voltak. Mélységük 2-45 cm között változott, és igen kevés leletet tartalmazott. A leletek többsége az objektumok feletti áradmányos rétegből került elő. Egy nagyobb mélységű gödör volt a területen, amelyben egy ló részleges csontváza feküdt.

Az igen kevés jellegtelen és rossz állapotú őskori kerámia és kőeszköz mellett ugyancsak kevés szarmata és Árpád-kori anyag is volt a területen. Hasonló arányban szerepeltek a lelőhely leletei között a szkíta és kelta jellegű leletek is. A korszakra jellemző orsógomb típusok mellett, behúzott peremű tálak, korsók, magas fülű csészék és más edények töredékei, valamint az üvegyártásra utaló salak, üvegolvadék és amphora alakú üvegyöngyök is előkerültek.

HORVÁTH M. ATTILA – KOVÁCS ESZTER

64. Budapest, XXII. Nagytétény, Campona Rő, Kö

2001. július 26-át követően tovább folytatódott a hatodik évadba lépő, 10 hétig tartó ásatás. Az idei kutatásokkal, hasonlóképpen az elmúlt időszak feltáráshoz, régi ásatási eredmények és azok pontos helyszíneinek azonosítása mellett a közeljövőben kialakítandó Campona Régészeti Park tervezéséhez szükséges adatokat kívántuk tovább bővíteni.

Az idén tovább folytattuk az erőd K-i főkapuja, a porta principalis sinistra körzetében az előző években megkezdett kutatásokat. Egyrészt újabb adatokat nyertünk a via principalis és az erőd falat belülről követő út, a via sagularis kereszteződésében a kapu és a kaputoronyok közvetlen szomszédságában levő tér történetére vonatkozólag. Másrészt a K-i kapu patkó alakú elfalazása mögötti terület kutatási eredményei szolgáltatnak további adatokat, és helyezik új megvilágításba a kapu és az erőd későbbi hasznosításának történetét.

A K-i kapu és szűkebb környezete az 1996-ban létrehozott, a pontos tájékozódást elősegítő blokkrendszerünk szerint É-D-i irányban a „V” és a „W”, K-Ny-i irányú vonalon pedig a „13, 14 és a 15”-ös blokkok szelvényeibe esik.

Az 1998. év előkészítő munkálatait követve tovább folytattuk a feltárást a V-13. blokk III. és IV. szelvényében, a K-i kapu É-i tornyához kapcsolódó területen. Már az elmúlt évadok kutatásai igazolták azt, hogy közvetlenül a mai felszín alatt 15-16. századi kerámiával keletkezett, épülettörmelékes réteg helyezkedik el. Ez alatt 35-40 cm mélyen már a késő római anyaggal datált rétegek találhatók. A terület jelentős újkori bolygatása és intenzív használata ellenére a III. szelvényben az elmúlt évben egy a 4. század végére keletkezhető agyagfalú épület két helyiségét tártuk fel, aminek a „b” szektorában a K-Ny-i irányú agyagfal D-i oldalán élére állított kőlappárral kialakított szájnyílású kemencét tártunk fel. A helyiségek a római rendszert követő tájolással az É-i kaputoronyhoz épültek. Ebből a helyiségcsoportból megismertük az É-i zárófalat, aminek hossza 6,8-7 m lehet,